Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2013. gada 21. februārī*

Direktīva 85/384/EEK — Kvalifikāciju apliecinošu dokumentu arhitektūras jomā savstarpēja atzīšana — 10. pants un 11. panta g) apakšpunkts — Valsts tiesību akti, kuros par līdzvērtīgiem ir atzīti arhitekta un būvinženiera kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, bet darbus par māksliniecisko mantojumu atzītās ēkās atļauts veikt tikai arhitektiem — Vienlīdzīgas attieksmes princips — Dalībvalsts pilnībā iekšējā situācijā

Lieta C-111/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Consiglio di Stato* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 6. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 29. februārī, tiesvedībā

Ministero per i beni e le attività culturali ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Venezia ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Padova ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Treviso ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Vicenza ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Verona ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Rovigo ,

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Belluno

pret

Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia ,

Consiglio Nazionale degli Ingegneri ,

Consiglio Nazionale degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori ,

Ordine degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori della Provincia di Verona ,

Alessandro Mosconi ,

Comune di San Martino Buon Albergo ,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Istituzione di Ricovero e di Educazione di Venezia (IRE),

Ordine degli Architetti della Provincia di Venezia ,

piedaloties

Faccio Engineering Srl .

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*], D. Švābi [*D. Šváby*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia* un *A. Mosconi* vārdā – *L. Manzi*, *G. Sardos Albertini* un *P. Piva*, *avvocati*,

— *Consiglio Nazionale degli Ingegneri* vārdā – *B. Nascimbene*, *avvocato*,

— *Consiglio Nazionale degli Architetti Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori* un *Ordine degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori della Provincia di Verona* vārdā – *F. Vanni*, *avvocato*,

— Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek*, pārstāvis,

— Spānijas valdības vārdā – *S. Centeno Huerta*, pārstāve,

— Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *H. Støvlbæk* un *E. Montaguti*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/384/EEK par arhitektu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu savstarpēju atzīšanu, tostarp par pasākumiem, kas palīdz sekmīgi īstenot tiesības veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus (OV L 223, 15. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar divām tiesvedībām par būvinženieru iespējamām tiesībām uzņemties tādu būvdarbu vadīšanu, kas veicami vēsturiskas un mākslinieciskas nozīmes ēkās.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 85/384 preambulas desmitajā apsvērumā ir noteikts:

"tā kā vairākumā dalībvalstu darbības arhitektūras jomā likumīgi vai faktiski veic personas, kurām ir arhitekta nosaukums pats par sevi vai kopā ar citu nosaukumu, taču tām nav monopoltiesību šo darbību veikšanā, izņemot gadījumus, ja likums paredz pretējo; tā kā iepriekšminētās darbības vai dažas no tām drīkst veikt arī citu profesiju pārstāvji, jo īpaši inženieri, kas ir pabeiguši īpašas mācības būvniecības tehnoloģijā vai celtniecībā".

4 Saskaņā ar minētās direktīvas 1. panta noteikumiem:

"1. Šī direktīva attiecas uz darbībām arhitektūras jomā.

2. Šajā direktīvā darbības arhitektūras jomā ir tās darbības, kuras parasti veic personas ar arhitekta amata nosaukumu."

5 Direktīvas 85/384 2.–9. pants veido tās II nodaļu, kuras nosaukums ir "Diplomi, sertifikāti un citi kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, kas ļauj to īpašniekiem uzsākt darbību arhitektūras jomā ar arhitekta profesionālo nosaukumu".

6 Šīs direktīvas 2. pantā ir noteikts, ka "katra dalībvalsts atzīst diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus, kas iegūti ar izglītību un mācībām, kuras atbilst 3. un 4. pantā noteiktām prasībām, un ko dalībvalstu pilsoņiem izdevušas citas dalībvalstis".

7 Saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantā paredzēto procedūru diplomi, sertifikāti un citi kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, kas atbilst minētās direktīvas 3. un 4. pantā noteiktajiem kritērijiem, ir iekļauti sarakstos un sarakstu labojumos, ko Komisija publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

8 Šīs pašas direktīvas 10.–15. pants veido tās III nodaļu, kuras nosaukums ir "Diplomi, sertifikāti un citi kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, kas ļauj īpašniekiem uzsākt darbību arhitektūras jomā, pateicoties ieviestajām tiesībām vai esošajiem valstu noteikumiem".

9 Saskaņā ar Direktīvas 85/384 10. panta noteikumiem "katra dalībvalsts atzīst 11. pantā uzskaitītos diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus, kurus dalībvalstu pilsoņiem izsniegušas citas dalībvalstis, ja šādiem pilsoņiem šīs direktīvas izsludināšanas laikā jau ir šīs kvalifikācijas vai viņu mācības, kuru rezultātā iegūstami šādi diplomi, sertifikāti vai citi kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, sākas vēlākais trešajā studiju gadā pēc šādas izsludināšanas, pat ja šīs kvalifikācijas neatbilst minimālajām II nodaļā noteiktajām prasībām".

10 Kvalifikāciju apliecinoši dokumenti Itālijā, uz kuriem attiecas pārejas noteikumi, ir minēti šis direktīvas 11. panta g) apakšpunktā:

"[..]

— *laurea in architettura* diplomi, kurus piešķir universitātes, politehniskie institūti un Venēcijas un Redžo Kalabrijas arhitektūras augstskolas, kopā ar diplomu, kurš ļauj tā īpašniekam neatkarīgi darboties arhitekta profesijā un kuru piešķir izglītības ministrs pēc tam, kad kandidāts kompetentas komisijas priekšā ir izturējis valsts eksāmenu, kas tam ļauj neatkarīgi darboties arhitekta profesijā (*dott. Architetto*),

— *laurea in ingegneria* diplomi ēku celtniecībā (*sezione costenzione civile*), kurus piešķir universitātes un politehniskie institūti, kopā ar diplomu, kas ļauj tā īpašniekam neatkarīgi darboties arhitekta profesijā un kuru piešķir izglītības ministrs pēc tam, kad kandidāts kompetentas komisijas priekšā ir izturējis valsts eksāmenu, kas tam ļauj neatkarīgi darboties profesijā (*dott. Ing. Architetto vai dott. Ing. in ingegneria civile*)".

11 Šīs pašas direktīvas 16. pantā, kurš veido tās IV nodaļu, kuras nosaukums ir "Akadēmiskā nosaukuma izmantošana", ir noteikts:

"1. Neskarot 23. pantu, uzņēmējas dalībvalstis nodrošina, lai dalībvalstu pilsoņiem, kas izpilda II nodaļā vai III nodaļā paredzētos nosacījumus, būtu tiesības izmantot savu likumīgo akadēmisko nosaukumu, vai vajadzības gadījumā tā saīsinājumu izcelsmes dalībvalsts vai dalībvalsts, no kurienes tie nāk, valodā vai valodās. Uzņēmēja dalībvalsts drīkst pieprasīt aiz šā nosaukuma norādīt tā piešķīrējas iestādes vai eksaminācijas komisijas nosaukumu un vietu.

2. Ja izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras nāk ārvalstu pilsonis, lietoto akadēmisko nosaukumu uzņēmējā dalībvalstī var sajaukt ar nosaukumu, kas šajā valstī prasa papildu apmācību, kuru attiecīgā persona nav izgājusi, uzņēmēja dalībvalsts drīkst pieprasīt, lai šī persona izmantotu izcelsmes dalībvalstī vai dalībvalstī, no kuras tā nāk, lietoto nosaukumu piemērotā veidā, kuru nosaka uzņēmēja dalībvalsts."

Itālijas tiesības

12 Direktīva 85/384 Itālijas tiesību sistēmā tika transponēta ar 1992. gada 27. janvāra Likumdošanas dekrētu Nr. 129 (1992. gada 19. februāra *GURI* Nr. 41, 18. lpp.).

13 Šā likumdošanas dekrēta 1. panta 2. punktā bija noteikts:

"Noteikumi, kas Itālijā regulē tādu personu darbības [arhitektūras jomā], kurām ir atbilstošs profesionālo kvalifikāciju apliecinošs dokuments, ir piemērojami saskaņā ar tiesību normām, kas pastāvēja šī dekrēta spēkā stāšanās dienā."

14 Karaļa 1925. gada 23. oktobra Dekrēta Nr. 2537, ar ko apstiprina noteikumus par inženiera un arhitekta profesijām (1925. gada 15. februāra *GURI* Nr. 37, turpmāk tekstā – "Karaļa dekrēts Nr. 2537/25"), 51. pantā ir paredzēts:

"Inženiera profesijas amata pienākumi attiecas uz rakšanas darbu plānošanu, vadīšanu un novērtēšanu, būvniecībā un ražošanā tieši vai netieši nepieciešamo materiālu apstrādi un pielietošanu, darbiem saistībā ar ceļiem, transporta veidiem, ūdens pievades sistēmām un komunikācijām, darbiem saistībā ar jebkāda veida celtniecību, mašīnām un ražošanas iekārtam, kā arī, vispārīgi runājot, zināšanu fizikas jomā pielietošanu, ģeometriskajiem mērījumiem un novērtēšanu."

15 Atbilstoši Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta noteikumiem:

"Civilās būvniecības darbības, kā arī ģeometriskos mērījumus un ar to saistīto vērtējumu var veikt gan inženiera, gan arhitekta profesijas pārstāvji.

Tomēr civilās būvniecības darbības, kam piemīt mākslinieciska raksturs, kā arī to ēku restaurāciju un atjaunošanu, kas ir paredzētas 1909. gada 20. jūnija Likumā Nr. 364 par senlietām un tēlotājmākslu, veic arhitekta profesijas pārstāvji; darbību tehnisko daļu var īstenot gan arhitekts, gan inženieris."

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

16 Pamatlietu pamatā ir Itālijas tiesību noteikums, proti, Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrā daļa, saskaņā ar kuru būvinženieriem, kuri savus kvalifikāciju apliecinošos dokumentus ir ieguvuši Itālijā, nav atļauts veikt civilās būvniecības darbības, kam piemīt māksliniecisks raksturs vai kas ir saistītas ar kultūras nozīmes ēku restaurāciju un atjaunošanu.

17 Būvinženieri, kas savus kvalifikāciju apliecinošos dokumentus ir ieguvuši Itālijā, jau labu laiku apstrīd šo ierobežojumu attiecībā uz viņu darbības jomu un pamatojas it īpaši uz Direktīvu 85/384.

18 Šajā gadījumā *Consiglio di Stato* [Augstākajā administratīvajā tiesā] ir iesniegtas divas apelācijas sūdzības par diviem pretrunīgiem *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* [Veneto reģionālās Administratīvās tiesas] spriedumiem.

19 Pirmās apelācijas sūdzības pamatā ir *Soprintendenza per i beni ambientali e architettonici di Verona* (Veronas Vides un arhitektūras mantojuma direkcija) netiešs lēmums atteikt *A. Mosconi* atļauju uzraudzīt darbus vēsturiskas un mākslinieciskas nozīmes ēkā. *A. Mosconi* un *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia* cēla prasību *Tribunale amministrativo regionale del Veneto*, apgalvojot, ka tas, ka būvinženieriem tiek liegts veikt šādus darbus, ir pretrunā Direktīvai 85/384.

20 2002. gadā minētā tiesa vērsās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai noskaidrotu, vai Savienības tiesības, it īpaši Direktīva 85/384, ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā šāds valsts tiesiskais regulējums.

21 Tiesa atbildēja ar 2004. gada 5. aprīļa rīkojumu lietā C-3/02 *Mosconi* un *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia*, ka, tā kā runa ir par pilnībā iekšēju situāciju, ne Direktīvai 85/384, ne arī vienlīdzīgas attieksmes principam pretrunā nav valsts tiesību akts, kurā principā, atzīstot arhitekta un būvinženiera kvalifikāciju apliecinošu dokumentu līdzvērtību, tomēr ir noteikts, ka tikai arhitekti var veikt darbus ēkās, kas ir atzītas par mākslinieciskō mantojumu.

22 Šajā rīkojumā Tiesa norādīja, ka tas, ka tādiem būvinženieriem, kuri savus kvalifikāciju apliecinošos dokumentus ir ieguvuši Itālijā, šajā dalībvalstī nav tiesību veikt Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrajā daļā paredzētās darbības, lai gan tiesības veikt šādas darbības nevar atteikt personām, kurām ir kādas citas dalībvalsts izdots būvinženiera diploms, kas minēts atbilstoši Direktīvas 85/384 7. pantam izveidotajam sarakstam vai arī norādīts minētās direktīvas 11. panta sarakstā, varētu radīt atgriezenisku diskrimināciju. Tomēr tiesa uzskatīja, ka, ņemot vērā to, ka šī bija pilnībā iekšēja situācija, nevarēja tikt izvirzīts Savienības tiesībās paredzētais vienlīdzīgas attieksmes princips, bet iesniedzējtiesai bija jāizvērtē, vai pastāvēja valsts tiesībās aizliegta diskriminācija, un vajadzības gadījumā jānosaka, kā to izbeigt.

23 Pēc minētā rīkojuma *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* iesniedza jautājumu par Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrās daļas atbilstību Konstitūcijai *Corte costituzionale* [Konstitucionālajā tiesā]. Ar 2007. gada 16.–19. aprīļa rīkojumu Nr. 130 *Corte costituzionale* atzina, ka jautājums ir acīmredzami nepieņemams, ņemot vērā apstrīdēto noteikumu regulatīvo, nevis reglamentējošo raksturu.

24 Ar 2007. gada 15. novembra spriedumu Nr. 3630 *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* apmierināja prasību, uzskatot, ka Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrā daļa nav piemērojama, jo šī norma nav saderīga ar vienlīdzīgas attieksmes principu, kā to interpretējusi *Corte constituzionale*, tādēļ, ka pret attiecīgās profesijas valsts pārstāvjiem nevar būt diskriminējoša attieksme salīdzinājumā ar citas dalībvalsts attiecīgās profesijas pārstāvjiem.

25 *Ministero per i beni e le attività culturali* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

26 Otrās apelācijas sūdzības, kas iesniegta izskatīšanai *Consiglio di Stato*, pamatā ir uzaicinājums iesniegt piedāvājumus publiskā iepirkuma procedūrā, ko sagatavojusi *Istituzioni di Ricovero e di Educazione Venezia*, lai piešķirtu tiesības noslēgt līgumu par būvdarbu vadīšanas un drošības koordinēšanas pakalpojumiem *Palazzo Contarini del Bovolo in Venezia* restaurācijas un atjaunošanas darbu veikšanai.

27 Venēcijas inženieru reģionālās apvienības apstrīdēja *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* šo uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus publiskā iepirkuma procedūrā, kā arī aktus, ar kuriem tika piešķirtas tiesības noslēgt iepirkuma līgumu, tiktāl, ciktāl ar šo aktu līgumslēdzēja iestāde paredzēja, ka iepirkuma līgumā paredzēto profesionālo darbību var veikt tikai arhitekti.

28 Ar 2008. gada 25. novembra spriedumu Nr. 3651 *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* prasību noraidīja, uzskatot, ka saskaņā ar Tiesas interpretāciju Direktīva 85/384 attiecas uz mācību programmu savstarpēju atzīšanu un neattiecas uz nosacījumiem, ar kādiem var piekļūt dažādām profesijām, tādējādi tā neparedz pilnīgu "laurea in ingegneria" diploma pielīdzināšanu "laurea in architettura" diplomam.

29 Inženieru reģionālās apvienības iesniedza apelācijas sūdzību par šiem spriedumiem *Consiglio di Stato*.

30 *Consiglio di Stato* norāda, ka valsts tiesību principiem, kas ir apstiprināti konstitucionālās tiesas judikatūrā, būtu pretrunā situācija, kurā būvinženieriem, kuri savus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus ir ieguvuši citās dalībvalstīs, kas nav Itālijas Republika, tiktu atļauts pēdējā minētajā dalībvalstī veikt savu profesionālo darbību saistībā ar darbiem kultūras nozīmes ēkās, neatļaujot šādas darbības veikt būvinženieriem, kas savus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus ir ieguvuši Itālijā.

31 *Consiglio di Stato* rodas jautājums, vai Direktīvā 85/384 ieviestais savstarpējās atzīšanas mehānisms faktiski ir jāsaprot tādējādi, ka būvinženieri, kuri savus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus ir ieguvuši citās dalībvalstīs, kas nav Itālijas Republika, šajā pēdējā minētajā dalībvalstī var veikt darbības, kuras ar Karaļa dekrētu Nr. 2537/25 ir atļauts veikt vienīgi arhitektiem, vai arī Itālijas Republika var pieprasīt personām, kurām ir tāds kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas ļauj veikt darbības arhitektūras jomā, attiecībā uz darbībām, kuru veikšana ar šo Karaļa dekrētu ir atļauta tikai arhitektiem, veikt īpašu savas profesionālās prasmes pārbaudi.

32 Šādos apstākļos *Consiglio di Stato* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Direktīva 85/384 [..], ciktāl tajā citu dalībvalstu pilsoņiem, kuri ir ieguvuši konkrēti norādītos kvalifikāciju apliecinošus dokumentus, pārejas posmā ir atļauts (10. un 11. pants) veikt darbību arhitektūras jomā, pieļauj, ka Itālijā par likumīgu ir atzīta administratīvā prakse, kuras juridiskais pamats ir [..] Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrās daļas sākumdaļā, kurā ir paredzēts, ka dažas darbības attiecībā uz mākslinieciskas nozīmes ēkām var veikt tikai kandidāti, kas ir ieguvuši "arhitekta" kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, vai kandidāti, kuri pierāda, ka viņi ir ieguvuši konkrētu kvalifikāciju, kas ir vajadzīga darbībai kultūras mantojuma objektu jomā un kas papildina to, kura parasti ļauj veikt darbību arhitektūras jomā minētās direktīvas nozīmē?

2) It īpaši, vai šādu praksi var veidot tas, ka tiek veikta arī citu dalībvalstu, kas nav [Itālijas Republika], attiecīgās profesijas pārstāvju īpaša profesionālās prasmes pārbaude (kas tiek darīts arī attiecībā uz Itālijas attiecīgās profesijas pārstāvjiem, kārtojot arhitekta kvalifikācijas eksāmenu) – lai viņi varētu veikt [..] Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrās daļas sākumdaļā paredzēto profesionālo darbību –, kaut arī viņiem ir kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas principā ļauj veikt arhitektūras jomā ietilpstošas darbības?"

Par Tiesas kompetenci

33 Spānijas valdība būtībā apgalvo, ka, ņemot vērā to, ka pamatlietas attiecas uz pilnībā iekšējām situācijām, Tiesas kompetencē nav atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem.

34 Tomēr, kaut arī netiek apstrīdēts, ka pamatlietas attiecas uz pilnībā iekšējām situācijām, kurām nav piemērojama Direktīva 85/384 (šajā ziņā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā *Mosconi* un *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia*, 51. punkts), no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka tādiem valsts tiesību principiem, kas apstiprināti konstitucionālās tiesas judikatūrā, būtu pretrunā atgriezeniskas diskriminācijas pieļaušana, ļaujot būvinženieriem, kuri savus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus ir ieguvuši citās dalībvalstīs, kas nav Itālijas Republika, nevis būvinženieriem, kuri savus kvalifikāciju apliecinošos dokumentus ieguvuši Itālijā, šajā pēdējā minētajā dalībvalstī veikt darbības, kas attiecas uz kultūras nozīmes ēkām.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ir skaidrs, ka Tiesas kompetencē nav atbildēt uz uzdoto jautājumu, ja Tiesas interpretācijai nodotā Savienības tiesību norma acīmredzami nevar tikt piemērota, kā tas ir, piemēram, pilnībā iekšējās situācijās. Tomēr pat šādā situācijā Tiesa var sniegt lūgto interpretāciju, ja iesniedzējtiesai valsts tiesību normās ir noteikts pienākums – tādā tiesvedībā kā pamatlietās – valsts pilsonim piešķirt tādas pašas tiesības kā tās, kas kādas citas dalībvalsts pilsonim tādā pašā situācijā izrietētu no Savienības tiesībām (šajā ziņā it īpaši skat. 2010. gada 1. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-570/07 un C-571/07 *Blanco Pérez* un *Chao Gómez*, Krājums, I-4629. lpp., 39. punkts; 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-245/08 *Omalet*, Krājums, I-13771. lpp., 15. punkts, kā arī 2012. gada 21. jūnija spriedumu lietā C-84/11 *Susisalo* u.c., 17. un 20. punkts). Kā arī pastāv zināma Savienības interese, lai Tiesa sniegtu attiecīgās Savienības tiesību normas interpretāciju.

36 Līdz ar ir jākonstatē, ka Tiesas kompetencē ir atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

37 Ar saviem jautājumiem, kuri ir jāapskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 85/384 10. un 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru personas, kurām ir citas dalībvalsts, kas nav uzņemošā dalībvalsts, izdots kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas ļauj veikt darbības arhitektūras jomā un kas ir īpaši norādīts minētajā 11. pantā, šajā pēdējā valstī var veikt darbības, kas attiecas uz mākslinieciskas nozīmes ēkām, tikai tad, ja viņas vajadzības gadījumā, veicot īpašu profesionālās prasmes pārbaudi, pierāda, ka viņām ir atbilstoša kvalifikācija saistībā ar kultūras mantojuma vērtībām.

38 Saistībā ar valsts tiesību normu, ar kuru tiek nodrošināts, lai personas, kurām ir Itālijas Republikā izdots kvalifikāciju apliecinošs dokuments arhitektūras jomā un kuras veic savu profesionālo darbību Itālijā, neciestu no atgriezeniskas diskriminācijas salīdzinājumā ar personām, kurām ir šāds kādas citas dalībvalsts izdots kvalifikāciju apliecinošs dokuments, lai iesniedzējtiesai sniegtu lietderīgu atbildi, ir jāizvērtē Direktīvas 85/384 10. un 11. pantā ieviesto pienākumu apjoms attiecībā uz minēto dokumentu atzīšanu uzņemošajā dalībvalstī.

39 Šī novērtējuma kontekstā ir jāatgādina, ka Direktīvā 85/384 ir paredzēta arhitektu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kuri atbilst minētajā direktīvā paredzētajiem apmācību nosacījumiem, automātiska savstarpēja atzīšana (2007. gada 24. maija spriedums lietā C-43/06, 24. punkts).

40 Šīs savstarpējās atzīšanas galvenais mērķis ir izteikts Direktīvas 85/384 2. pantā, kurā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts atzīst diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinošus dokumentus, kas iegūti ar izglītību un mācībām, kuras atbilst šīs direktīvas 3. un 4. pantā noteiktām prasībām, un ko dalībvalstu pilsoņiem izdevušas citas dalībvalstis, un piešķir šādiem dokumentiem tās teritorijā

attiecībā uz darbībām, kuras parasti veic ar arhitekta amata nosaukumu, tādu pašu spēku kā diplomiem, sertifikātiem un citiem kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem, kurus izsniegusi šī pati dalībvalsts. Savukārt minētās direktīvas 10. pantā šī atzīšana attiecībā uz pārejas periodu ir attiecināta arī uz dažiem citiem diplomiem, kas neatbilst šīs pašas direktīvas II nodaļā paredzētajām prasībām, tostarp tām, kas norādītas tās 3. un 4. pantā (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Portugāle, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

41 Uzdotie jautājumi attiecas arī uz Direktīvas 85/384 10. pantā paredzētā diplomu savstarpējās atzīšanas pienākuma apjomu un uz uzņemošās dalībvalsts iespēju pieprasīt personām – kurām ir citas dalībvalsts izdoti diplomi, kas norādīti Direktīvas 85/384 11. pantā izveidotajā sarakstā, – pierādīt, ka viņām ir īpaša kvalifikācija saistībā ar kultūras mantojuma vērtībām, lai tās varētu veikt darbības mākslinieciskas nozīmes ēkās.

42 Šajā ziņā ir skaidrs, ka Direktīvas 85/384 mērķis nav regulēt nosacījumus attiecībā uz piekļuvi arhitekta profesijai, ne arī noteikt to darbību veidu, ko veic šīs profesijas pārstāvji. Faktiski no šīs direktīvas preambulas devītā apsvēruma izriet, ka tās 1. panta 2. punktā nav sniegta juridiska definīcija darbībām arhitektūras jomā. Līdz ar to darbības, kas attiecas uz šo jomu, ir jādefinē uzņemošās dalībvalsts tiesību aktos (iepriekš minētais rīkojums lietā *Mosconi* un *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia*, 45. punkts).

43 Tomēr pretēji *Consiglio Nazionale degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori* un *Ordine degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori della Provincia di Verona* paustajai nostājai no šīs uzņemošās dalībvalsts kompetences nevarētu secināt, ka šai dalībvalstij ar Direktīvu 85/384 ir atļauts pakļaut darbību veikšanu, kas attiecas uz mākslinieciskas nozīmes ēkām, šajā jomā ieinteresēto personu kvalifikācijas pārbaudei.

44 Pirmkārt, atzīstot, ka uzņemošajai dalībvalstij ir šādas tiesības, nozīmētu ļaut tai pieprasīt papildu pārbaudījumus, kas tādējādi apdraudētu automātisku diplomu savstarpēju atzīšanu un būtu pretrunā Direktīvai 85/384, kā to konstatējusi Tiesa iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Portugāle 28. punktā.

45 Otrkārt, kā tas izriet no 2000. gada 23. novembra sprieduma lietā C-421/98 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-10375. lpp.), saskaņā ar Direktīvas 85/384 2. un 10. pantu, ja kādu darbību parasti veic arhitekti, kuriem ir uzņemošās dalībvalsts izdots diploms, arī ārvalsts arhitektam, kuram ir diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, ir tiesības veikt šādu darbību, pat ja tas ne vienmēr nozīmē mācību, par kurām ir iegūti šie diplomi, sertifikāti vai citi kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, praktisku līdzvērtību.

46 Šajā ziņā Direktīvā 85/384 ir paredzēti pasākumi, kas jāveic, ja nepastāv praktiska līdzvērtība starp izcelsmes dalībvalstī vai tajā dalībvalstī, no kuras ārvalstnieks nāk, iegūto apmācību, no vienas puses, un apmācību, kas iegūta uzņemošajā dalībvalstī, no otras puses (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 43. punkts).

47 Faktiski saskaņā ar Direktīvas 85/384 16. panta 2. punkta noteikumiem, ja izcelsmes dalībvalstī vai tajā dalībvalstī, no kuras ārvalstnieks nāk, izmantoto akadēmisko nosaukumu uzņemošajā dalībvalstī var sajaukt ar nosaukumu, kura iegūšanai uzņemošajā dalībvalstī vajadzīgas papildu mācības, ko persona, kurai piemērojama šī direktīva, nav apguvusi, uzņemošā dalībvalsts var pieprasīt šai personai izmantot savu akadēmisko nosaukumu piemērotā formulējumā, kuru norāda uzņēmēja dalībvalsts (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 44. punkts).

48 Tādējādi, ja tas ir tā, ka uzņemošās dalībvalsts tiesību aktos ir jādefinē darbības, kas attiecas uz arhitekta profesiju, tiklīdz dalībvalsts atzīst, ka darbība ietilpst šajā jomā, savstarpējās atzīšanas prasība nozīmē, ka ārvalstu arhitektiem arī jābūt tiesībām veikt šādu darbību (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Spānija, 38. punkts).

49 Šajā gadījumā ir skaidrs, ka darbības saistībā ar mākslinieciskas nozīmes ēkām ietilpst arhitekta profesijas darbību jomā un līdz ar to Direktīvas 85/384 piemērošanas jomā.

50 Visbeidzot, secinājumu, saskaņā ar kuru uzņemošā dalībvalsts ar Direktīvas 85/384 11. pantu ieviestā savstarpējās atzīšanas mehānisma ietvaros – lai veiktu darbības arhitektūras jomā – nevar noteikt tādus papildu nosacījumus kā pamatlietā, tātad apstiprina konstatējums, ko Tiesa izdarījusi iepriekš minētā rīkojuma lietā *Mosconi* un *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia* 52. punktā.

51 Faktiski saskaņā ar šo punktu personām, kurām ir būvinženiera diploms vai kāds cits līdzvērtīgs kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas izdots citā dalībvalstī, kura nav Itālijas Republika, nevar liegt veikt Karaļa dekrēta Nr. 2537/25 52. panta otrajā daļā minētās darbības, proti, darbības saistībā ar mākslinieciskas nozīmes ēkām, ja šis diploms vai kvalifikāciju apliecinošais dokuments ir minēts atbilstoši Direktīvas 85/384 7. pantam izveidotajā sarakstā vai arī sarakstā, kas norādīts minētās direktīvas 11. pantā.

52 Ņemot vērā iepriekš teikto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 85/384 10. un 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru personas, kurām ir citas dalībvalsts, kas nav uzņemošā dalībvalsts, izdots kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas ļauj veikt darbības arhitektūras jomā un kas ir īpaši norādīts minētajā 11. pantā, šajā pēdējā valstī var veikt darbības, kuras attiecas uz mākslinieciskas nozīmes ēkām, tikai tad, ja viņas vajadzības gadījumā, veicot īpašu profesionālās prasmes pārbaudi, pierāda, ka viņām ir atbilstoša kvalifikācija saistībā ar kultūras mantojuma vērtībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

53 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav pamatlietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvas 85/384/EEK par arhitektu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu savstarpēju atzīšanu, tostarp par pasākumiem, kas palīdz sekmīgi īstenot tiesības veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus, 10. un 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru personas, kurām ir citas dalībvalsts, kas nav uzņemošā dalībvalsts, izdots kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kas ļauj veikt darbības arhitektūras jomā un kas ir īpaši norādīts minētajā 11. pantā, šajā pēdējā valstī var veikt darbības, kuras attiecas uz mākslinieciskas nozīmes ēkām, tikai tad, ja viņas vajadzības gadījumā, veicot īpašu profesionālās prasmes pārbaudi, pierāda, ka viņām ir atbilstoša kvalifikācija saistībā ar kultūras mantojuma vērtībām.

[Paraksti]